Projekt

przygotowany przez Wójta
Gminy Siemyśl

UCHWAŁA NR .....
RADY GMINY SIEMYŚL

z dnia ..... 2026 r.

w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Siemyśl na lata 2027-2029

Na podstawie art. 176 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2026 r. poz. 980) Rada Gminy Siemyśl uchwala, co następuje:

§ 1. Uchwala się Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Siemyśl na lata 2027 – 2029 - stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Siemyśl.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2027 r.

Załącznik do uchwały nr .....
Rady Gminy Siemyśl
z dnia ..... 2026 r.

Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Siemyśl na lata 2027 – 2029

GMINA SIEMYŚL

Spis treści

SPIS TREŚCI 2
WPROWADZENIE 3
UZASADNIENIE WPROWADZENIA PROGRAMU 5
PODSTAWY PRAWNE OPRACOWANIA PROGRAMU 6
CHARAKTERYSTYKA GMINY SIEMYŚL 7
POŁOŻENIE 7
SYTUACJA DEMOGRAFICZNA 8
RYNEK PRACY 10
INFRASTRUKTURA SPORTOWA, REKREACYJNA I KULTURALNA 12
EDUKACJA I WYCHOWANIE 13
ZASOBY INSTYTUCJONALNE W ZAKRESIE ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH I WSPIERANIA RODZINY 15
ANALIZA SYTUACJI DZIECKA I RODZINY W GMINIE SIEMYŚL 17
POMOC SPOŁECZNA 17
PROBLEM PRZEMOCY WŚRÓD RODZIN 22
PROBLEM ALKOHOLOWY WŚRÓD RODZIN 26
ANALIZA SWOT 29
CELE, ZADANIA I REALIZATORZY PROGRAMU 32
ADRESACI PROGRAMU 38
HARMONOGRAM REALIZACJI PROGRAMU WSPIERANIA RODZINY NA LATA 2027-2029 38
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA 40
MONITORING I EWALUACJA PROGRAMU 40

GMINA SIEMYŚL

W P R O W A D Z E N I E

Rodzina stanowi podstawową i najważniejszą komórkę społeczną, będąc naturalnym środowiskiem życia, wychowania oraz rozwoju człowieka. To właśnie w rodzinie kształtują się pierwsze więzi emocjonalne, system wartości, postawy społeczne oraz kompetencje niezbędne do prawidłowego funkcjonowania w społeczeństwie. Prawidłowo funkcjonująca rodzina zapewnia swoim członkom poczucie bezpieczeństwa, zaspokaja podstawowe potrzeby biologiczne, emocjonalne, społeczne i edukacyjne oraz przygotowuje dzieci do samodzielnego życia i pełnienia ról społecznych.

Znaczenie rodziny zostało podkreślone zarówno w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, zgodnie z którą małżeństwo, rodzina, macierzyństwo i rodzicielstwo znajdują się pod ochroną i opieką Rzeczypospolitej Polskiej[1], jak również w licznych aktach prawa krajowego regulujących obowiązki administracji publicznej w zakresie wspierania rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

Pojęcie rodziny nie posiada jednej uniwersalnej definicji. W ujęciu socjologicznym rodzinę określa się jako podstawową grupę społeczną opartą na więziach małżeńskich, pokrewieństwa lub przysposobienia, której członkowie prowadzą wspólne gospodarstwo domowe, realizują funkcje opiekuńcze, wychowawcze, ekonomiczne oraz emocjonalne[2]. Z kolei zgodnie z ustawą z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej rodzinę stanowią osoby spokrewnione lub niespokrewnione pozostające w faktycznym związku, wspólnie zamieszkujące i gospodarujące[3].

Rodzina jest środowiskiem, w którym dziecko rozwija swoją osobowość, uczy się odpowiedzialności, współpracy, szacunku wobec innych oraz przygotowuje się do aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym. Prawidłowe funkcjonowanie rodziny

---

[1] Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. Nr 78, poz. 483 ze zm.), art. 18 oraz art. 71.

[2] J. Szczepański, *Elementarne pojęcia socjologii*, Państwowe Wydawnictwo Naukowe, Warszawa 1970, s. 300–302; por. F. Adamski, *Rodzina. Wymiar społeczno-kulturowy*, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2002.

[3] Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz.U. z 2026 r. poz. 639 z późn . zm.), art. 6 pkt 14.

ma istotny wpływ na rozwój lokalnej społeczności, ograniczenie zjawisk wykluczenia społecznego oraz budowanie kapitału społecznego gminy. W sytuacji występowania trudności wychowawczych, opiekuńczych, ekonomicznych czy społecznych rodzina powinna otrzymać odpowiednie wsparcie umożliwiające przezwyciężenie kryzysu przy zachowaniu zasady pomocniczości oraz poszanowania autonomii rodziny.

Obowiązek wspierania rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych został nałożony na jednostki samorządu terytorialnego ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej[4]. Jednym z podstawowych zadań własnych gminy jest opracowanie i realizacja trzyletnich gminnych programów wspierania rodziny, które stanowią lokalny instrument planowania działań na rzecz dzieci i rodzin wymagających wsparcia.

Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Siemyśl na lata 2027–2029 określa kierunki działań Gminy Siemyśl w zakresie wzmacniania potencjału rodzin, zapobiegania sytuacjom kryzysowym oraz tworzenia warunków sprzyjających prawidłowemu rozwojowi dzieci. Program zakłada współpracę jednostek organizacyjnych gminy, instytucji publicznych, organizacji pozarządowych oraz innych podmiotów działających na rzecz dziecka i rodziny. Podejmowane działania będą koncentrować się na profilaktyce, wczesnym reagowaniu na pojawiające się trudności oraz zapewnieniu rodzinom kompleksowego wsparcia dostosowanego do ich indywidualnych potrzeb.

Realizacja Programu przyczyni się do wzmacniania funkcji opiekuńczych i wychowawczych rodzin, ograniczenia zjawiska wykluczenia społecznego, zwiększenia bezpieczeństwa dzieci oraz budowania spójnej polityki społecznej Gminy Siemyśl, zgodnej z obowiązującymi przepisami prawa oraz potrzebami lokalnej społeczności.

[4] Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t. j. Dz.U. z 2026 r. poz. 980), art. 176 pkt 1.

U Z A S A D N I E N I E W P R O W A D Z E N I A P R O G R A M U

Celem Programu jest zaplanowanie i podjęcie odpowiednich działań w zakresie pomocy rodzinom przeżywającym różnego typu trudności zakłócające lub uniemożliwiające prawidłowe wypełnianie podstawowych funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz stworzenie spójnego i skutecznego systemu pomocy dla rodzin. W świetle założeń ustawy, pomoc dziecku i jego rodzinie powinna mieć charakter interdyscyplinarny i być udzielana przez właściwych specjalistów w ramach zintegrowanego lokalnego systemu. Ważne jest, aby zarówno działania, jak również decyzje względem rodziny i jej członków były podejmowane przy współpracy wyspecjalizowanych instytucji, tj. pomocy społecznej, szkoły, sądu, policji, itp.

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej jasno określa zadania i kompetencje poszczególnych jednostek samorządu terytorialnego oraz organów administracji rządowej.

Tabela 1. Podział zadań i kompetencji pomiędzy jednostki samorządu terytorialnego oraz organy administracji rządowej

GMINA	POWIAT	SAMORZĄD WOJEWÓDZKI
– Profilaktyka - wspieranie rodziny.	– piecza zastępcza rodzinna i instytucjonalna, – usamodzielnienia pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej, – adopcja.	
– asystent rodziny, – placówki wsparcia dziennego, – rodziny wspierające, – inne podmioty lub instytucje działające na rzecz rodziny.	– rodziny zastępcze i rodzinne domy dziecka, – placówki opiekuńczo - wychowawcze, – usamodzielnianie, – organizator rodzinnej pieczy zastępczej (koordynator), – rodziny pomocowe.	– ośrodek adopcyjny, – regionalna placówka opiekuńczo-terapeutyczna, – Interwencyjny Ośrodek Preadopcyjny.

Źródło: Opracowanie własne w oparciu o ustawę o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej

PODSTAWY PRAWNE OPRACOWANIA PROGRAMU

Zapisy Gminnego Programu Wspierania Rodziny na terenie Gminy Siemyśl na lata 2027-2029 są odzwierciedleniem standardów i norm prawa wynikających z ustawodawstwa krajowego, znajdujących się m.in. w:

- Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78 poz. 483 z późn. zm.),
- ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2026 r. poz. 980),
- ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2026 r. poz. 639 z późn. zm.),
- ustawie z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. z 2024 r. poz. 1829)
- ustawie z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz. U. 2026 r. poz. 508),
- ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1673 z późn. zm.),
- ustawie z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r. poz. 2151 z późn. zm.),
- ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 1939 z późn. zm.),
- ustawie z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. 2025 r. poz. 1208 z późn. zm.),
- ustawie z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz.U. z 2026 r. poz. 79 z późn. zm.),
- ustawie z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (Dz. U. 2024 r. poz. 1512),
- ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. 2025 r. poz. 1338 z późn. zm.),
- ustawie z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. 2026 r. poz. 236).

GMINA SIEMYŚL

CHARAKTERYSTYKA GMINY SIEMYŚL

POŁOŻENIE

Gmina Siemyśl jest gminą wiejską położoną w północnej części województwa zachodniopomorskiego i jest jedną z siedmiu gmin wchodzących w skład powiatu kołobrzeskiego. Jako jedna z najmniejszych jednostek terytorialnych w województwie swoją powierzchnią obejmuje 107 km^2, tym samym zajmując 14,8% powierzchni powiatu. Graniczy z następującymi gminami powiatu kołobrzeskiego: Rymań, Gościno, Kołobrzeg oraz dwiema gminami z powiatu gryfickiego: Brojce i Trzebiatów. Jej siedzibą jest miejscowość Siemyśl. Do Gminy należy 11 sołectw: Białokury, Byszewo, Charzyno, Kędrzyno, Morowo, Niemierze, Nieżyn, Świecie Kołobrzeskie, Trzynik i Unieradz. Przez obszar Gminy nie prowadzą trasy wojewódzkie ani krajowe. Najbliżej położoną drogą jest droga wojewódzka nr 102 prowadząca przez gminę Kołobrzeg, droga nr 162 biegnąca przez gminę Gościno oraz droga krajowa nr 6 w gminie Rymań. Odległość z Siemyśla do siedziby władz powiatu, Kołobrzegu wynosi około 20 km.

Rysunek 1. Położenie gminy Siemyśl na mapie powiatu kołobrzeskiego

Źródło: https://pl.wikipedia.org/wiki/Siemy%C5%9Bl_(gmina)

S Y T U A C J A D E M O G R A F I C Z N A

Według danych Głównego Urzędu Statystycznego Gmina Siemyśl (dalej GUS) w 2025 r. liczyła 4040[5] mieszkańców. Za mieszkańca danej gminy zgodnie ze słownikiem pojęć GUS uznaje się osobę, która mieszka lub przebywa w niej przez okres co najmniej 3 miesięcy. Wg danych Urzędu Stanu Cywilnego w Siemyślu na dzień 31 grudnia 2025 r. Gminę Siemyśl zamieszkiwało 3 848 osób (w tym 3804 osoby zameldowane na pobyt stały i 44 osoby zameldowane na pobyt czasowy). Poniższa tabela przedstawia strukturę ludności gminy Siemyśl na koniec roku 2025.

Tabela 2. Statystyka ludności wg płci na koniec 2025 r.

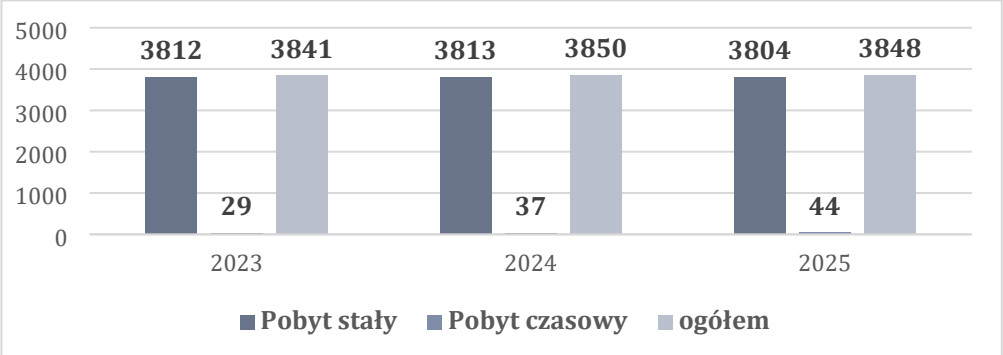
Wiek	Pobyt stały			Pobyt czasowy			Ogółem		
	M	K	Ogółem	M	K	Ogółem	M	K	Ogółem
0-2	54	45	**99**				54	45	**99**
3	10	15	**25**				10	15	**25**
4-5	39	27	**66**				39	27	**66**
6	23	23	**46**				23	23	**46**
7	25	27	**52**				25	27	**52**
8-12	117	109	**226**	1		**1**	118	109	**227**
13-15	80	61	**141**				80	61	**141**
16-17	49	50	**99**	1		**1**	50	50	**100**
18	27	22	**49**				27	22	**49**
19-65	1231		**1231**	12		**12**	1243		**1243**
19-60		1048	**1048**		21	**21**		1069	**1069**
>65	253		**253**	4		**4**	257		**257**
>60		469	**469**		5	**5**		474	**474**
RAZEM	1908	1896	**3804**	18	26	**44**	1926	1922	**3848**

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Stanu Cywilnego w Siemyślu

Na przestrzeni ostatnich lat liczba mieszkańców gminy Siemyśl zameldowanych na pobyt stały zmalała, natomiast liczba mieszkańców zameldowanych na pobyt czasowy wzrosła.

[5] https://svs.stat.gov.pl/3757/17/34

Wykres 1. Liczba mieszkańców gminy Siemyśl w latach 2023 - 2025

Źródło: opracowanie własne wg danych Urzędu Stanu Cywilnego w Siemyślu

Przyrost naturalny, czyli różnica między liczbą urodzeń żywych, a liczbą zgonów w gminie Siemyśl w 2025 r. jest ujemny i wynosi - 11, co odpowiada ujemnemu przyrostowi naturalnemu – 2,86 na 1000 mieszkańców. Na przestrzeni ostatnich trzech lat w roku 2023 odnotowano dodatni przyrost naturalny, natomiast w 2024 r. odnotowany został zerowy przyrost naturalny, co oznacza, że nowo narodzone dzieci dokładnie zastąpiły osoby zmarłe.

Tabela 3. Przyrost naturalny w gminie Siemyśl na przestrzeni lat 2023-2025

wyszczególnienie	2023	2024	2025
urodzenia żywe	46	35	27
zgony	37	35	38
przyrost naturalny	9	0	- 11

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Stanu Cywilnego w Siemyślu

Struktura ludności w gminie Siemyśl według ekonomicznych grup wieku (stan na koniec 2025 roku) przedstawia się następująco:

- 20,92 % mieszkańców jest w wieku przedprodukcyjnym - do 18 roku życia;
- 60,08 % mieszkańców jest w wieku produkcyjnym – dla kobiet jest to wiek między 19 a 60 rokiem życia, a dla mężczyzn między 19 a 65 rokiem życia;
- 18,99 % mieszkańców jest w wieku poprodukcyjnym – dla kobiet jest to 60 lat i więcej, a dla mężczyzn 65 lat i więcej.

Poniższa tabela przedstawia ekonomiczne grupy wieku w gminie Siemyśl. Na przestrzeni lat 2023-2025 dostrzegalny jest stopniowy wzrost udziału osób w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności. Odsetek osób w wieku

przedprodukcyjnym utrzymuje się na względnie stałym poziomie, natomiast udział osób w wieku produkcyjnym spada.

Tabela 4. Udział ludności według ekonomicznych grup wieku w ogólnej liczbie ludności w latach 2023 - 2025 (w procentach)

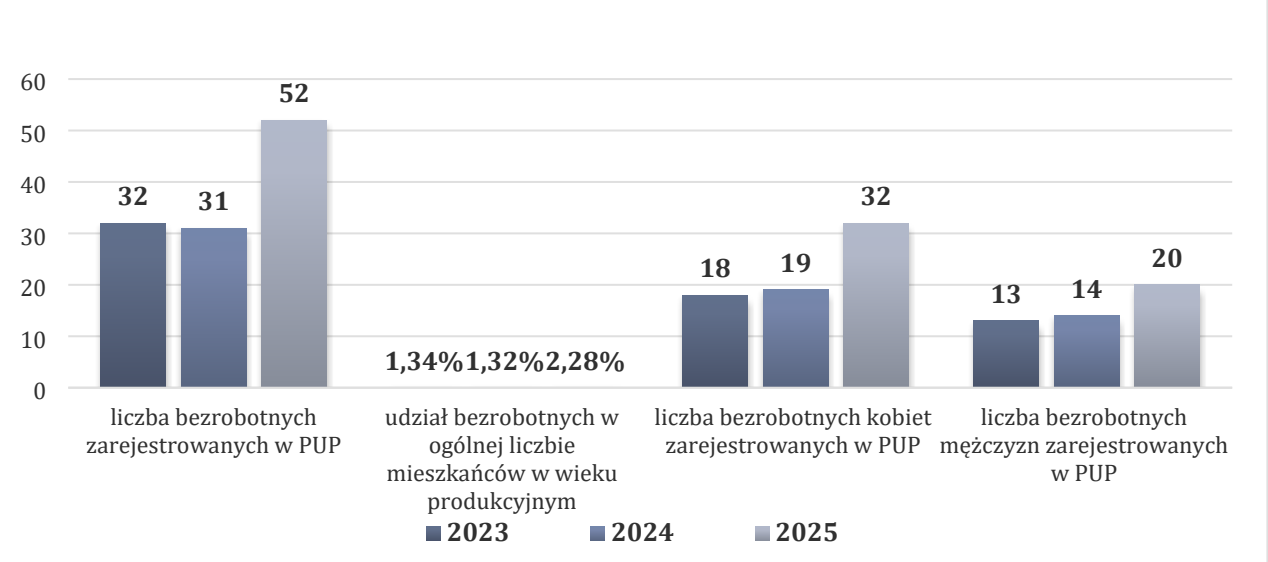
wyszczególnienie	2023	2024	2025
wiek przedprodukcyjny	20	20,27	20,92
wiek produkcyjny	62	61,42	60,08
wiek poprodukcyjny	18	18,31	18,99

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Stanu Cywilnego w Siemyślu

RYNEK PRACY

Na przestrzeni lat 2023-2025 obserwowany jest wzrost udziału bezrobotnych mieszkańców gminy Siemyśl zarejestrowanych w PUP w ogólnej liczbie ludności w wieku produkcyjnym. Pod koniec 2023 roku udział ten kształtował się na poziomie 1,34%, pod koniec 2024 spadł do poziomu 1,32%, a w roku 2025 wzrósł do poziomu 2,28%. W tym okresie czasu liczba bezrobotnych kobiet była nieco większa, niż liczba bezrobotnych mężczyzn.

Wykres 2. Udział bezrobotnych mieszkańców gminy Siemyśl zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w ogólnej liczbie ludności w wieku produkcyjnym z podziałem na płeć na przestrzeni lat 2023 - 2025 (w procentach)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Stanu Cywilnego w Siemyślu i Powiatowego Urzędu Pracy w Kołobrzegu

GMINA SIEMYŚL

Rozpatrując kwestię liczby bezrobotnych mieszkańców gminy Siemyśl zarejestrowanych w PUP z podziałem na poszczególne grupy wiekowe możemy zauważyć, że w porównaniu do 2023 roku udział osób bezrobotnych do 30 roku życia spadł o niecałe 5 pp., a bezrobotnych do 25 roku życia o niecałe 4 pp. Natomiast udział osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia wzrósł prawie o 9 pp. W 2025 roku ogólna liczba zarejestrowanych bezrobotnych mieszkańców gminy Siemyśl w porównaniu do roku 2024 wzrosła o niemal 68%.

Tabela 5. Liczba zarejestrowanych bezrobotnych mieszkańców gminy Siemyśl z podziałem na poszczególne grupy wiekowe w latach 2023-2025

wyszczególnienie	31 grudnia 2023		31 grudnia 2024		31 grudnia 2025	
	liczba osób	%	liczba osób	%	liczba osób	%
ogółem	32	100	31	100	52	100
do 30 roku życia	12	37,5	7	22,58	17	32,69
do 25 roku życia	8	25	4	12,90	11	21,15
powyżej 50 roku życia	7	21,87	13	41,94	16	30,77

Źródło: https://bdl.stat.gov.pl/

Ze zjawiskiem długotrwałego bezrobocia mamy do czynienia w przypadku osoby zarejestrowanej w urzędzie pracy jako bezrobotnej przez okres powyżej 12 miesięcy. Na koniec roku 2025 udział mieszkańców gminy Siemyśl długotrwale bezrobotnych w stosunku do 2023 roku uległ zwiększeniu o 175%. Jest to zjawisko bardzo niekorzystne, ponieważ świadczy albo o braku chęci albo o braku możliwości podjęcia zatrudnienia.

Tabela 6. Liczba zarejestrowanych w PUP mieszkańców gminy Siemyśl długotrwale bezrobotnych w latach 2023-2025

wyszczególnienie	31 grudnia 2023		31 grudnia 2024		31 grudnia 2025	
	liczba osób	%	liczba osób	%	liczba osób	%
ogółem	32	100	31	100	52	100
długotrwale bezrobotni	4	4	7	22,58	11	21,15

Źródło: https://bdl.stat.gov.pl/

INFRASTRUKTURA SPORTOWA, REKREACYJNA I KULTURALNA

Działalność kulturalną w gminie Siemyśl prowadzi Gminny Ośrodek Kultury i Biblioteka w Siemyślu (dalej GOKiB), posiadający filie Bibliotek w Charzynie, Byszewie oraz Trzyniku. Główną funkcją GOKiB jest promocja oraz upowszechnianie czytelnictwa i popularyzacja literatury, a tym samym zaspokajanie i rozbudzanie potrzeb czytelniczych wśród społeczności lokalnej. Ponadto GOKiB jest także organizatorem licznych imprez lokalnych, wypoczynku letniego i zimowego dla dzieci i młodzieży oraz realizatorem licznych projektów dla najmłodszych mieszkańców Gminy. W zasobach gminy Siemyśl, pozostających w trwałym zarządzie Gminnego Ośrodka Kultury i Biblioteki jest 7 budynków oraz dwie sale - tj. nieruchomości w Byszewie, Charzynie, Niemierzu, Nieżynie, Siemyślu, Świeciu Kołobrzeskim i w Trzyniku oraz dwa pomieszczenia w Szkole Podstawowej w Charzynie. Nieruchomości te spełniają rolę świetlic i sal wiejskich, które przyczyniają się do integracji środowiska lokalnego, to w nich przygotowywane są imprezy okolicznościowe i sportowe, prowadzone są liczne zajęcia zorganizowane dla dzieci i młodzieży, są także miejscem spotkań i zebrań wiejskich.

Gmina Siemyśl posiada liczne walory przyrodniczo-krajoznawcze, umożliwiające rozwój turystyki na jej terenie. Obszar Gminy, która położona jest na Równinie Gryfickiej, charakteryzuje się czystym i dobrym stanem środowiska naturalnego, dominuje w nim typowo rolniczy krajobraz i znaczny stopień zalesienia. Na terenie gminy Siemyśl znajduje się fragment Obszaru Chronionego Krajobrazu Leśnego, charakteryzującego się różnorodną roślinnością i urokliwym krajobrazem.

Do najciekawszych zabytków architektonicznych Gminy należą m.in.: neogotyckie kościoły z XIX wieku znajdujące się w Siemyślu, Charzynie i Trzyniku oraz romańskie kościoły w Nieżynie i Unieradzu; grodzisko z okresu wczesnośredniowiecznego w Mączniku; zabytkowy park dworski w Białokurach; zabytkowe dwory murowane z końca XIX w., wraz z czworakiem oraz parkiem dworskim we Wszemierzycach i Kędrzynie.

Na terenie Gminy funkcjonują dwa gospodarstwa agroturystyczne oferujące usługi noclegowe przez okres całego roku.

Na infrastrukturę sportowo-rekreacyjną w Gminie składają się następujące obiekty:

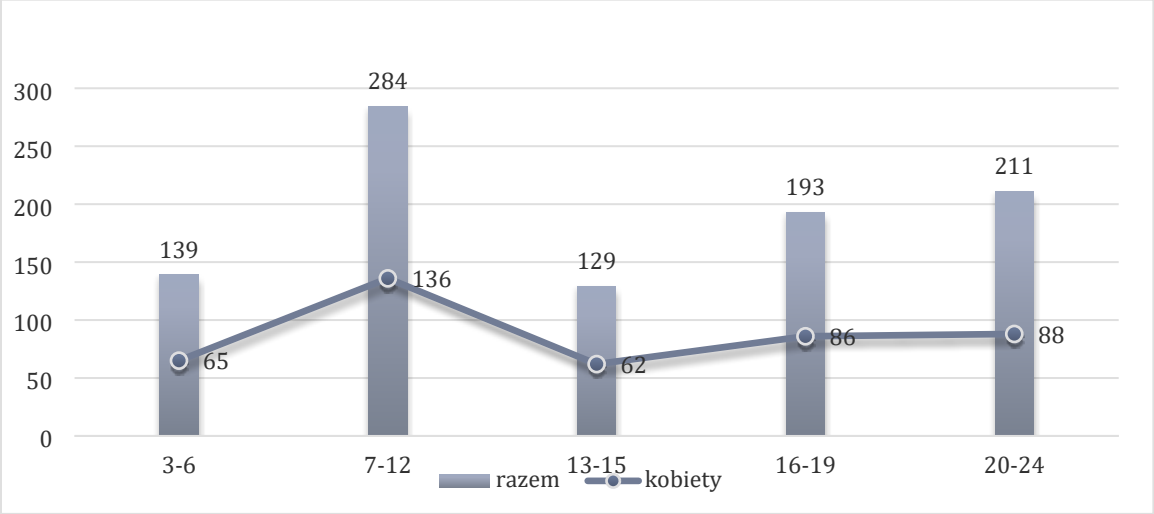
- boisko wielofunkcyjne ,,Moje Boisko-Orlik 2012” w Siemyślu,
- boiska sportowe w Siemyślu, Charzynie i Świeciu Kołobrzeskim,
- hala sportowa przy Szkole Podstwowej im. Noblistów Polskich w Siemyślu,
- hala sportowa przy Szkole Podstawowej im. Armii Krajowej w Charzynie,
- place zabaw w Byszewie, Charzynie, Kędrzynie, Siemyślu i Trzyniku,
- siłownia plenerowa w Nieżynie i Charzynie.

W gminie Siemyśl funkcjonują dwa Kluby Sportowe ,,Jantar” i „Mustang”, które propagują kulturę fizyczną i aktywny, sportowy tryb życia. Do form promowania sportu na terenie Gminy zaliczają się także organizowane cyklicznie imprezy i turnieje: Gminne Zawody Sportowo-Pożarnicze, zawody wędkarskie, turnieje tenisa stołowego, turnieje koszykarskie, turniej gier planszowych. Zwolennicy sportów rowerowych mają do dyspozycji liczne ścieżki rowerowe na terenie Gminy, jak również mogą uczestniczyć w ogólnopolskiej rywalizacji Rowerowa Stolica Polski, bowiem obie Szkoły Podstawowe z terenu Gminy Siemyśl propagują tą formę aktywności wśród swoich uczniów i ich rodziców, nauczycieli oraz wszystkich mieszkańców gminy.

EDUKACJA I WYCHOWANIE

W wieku potencjalnej nauki (3-24 lata) w 2025 roku było 956 mieszkańców Gminy. Rozpatrując kwestię ludności z podziałem na poszczególne edukacyjne grupy wiekowe możemy zauważyć, że najwięcej osób miało w przedmiotowym roku 7-12 lat (284 osoby). Na drugim miejscu pod tym względem znalazły się osoby mające 20-24 lata (211 osób), natomiast na trzecim mające 16-19 lat (193 osoby). Ludność gminy Siemyśl według edukacyjnych grup wieku z podziałem na płeć w 2025 roku prezentuje poniższy wykres.

Wykres 3. Ludność gminy Siemyśl według edukacyjnych grup wieku z podziałem na płeć w 2025 roku

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Stanu Cywilnego w Siemyślu

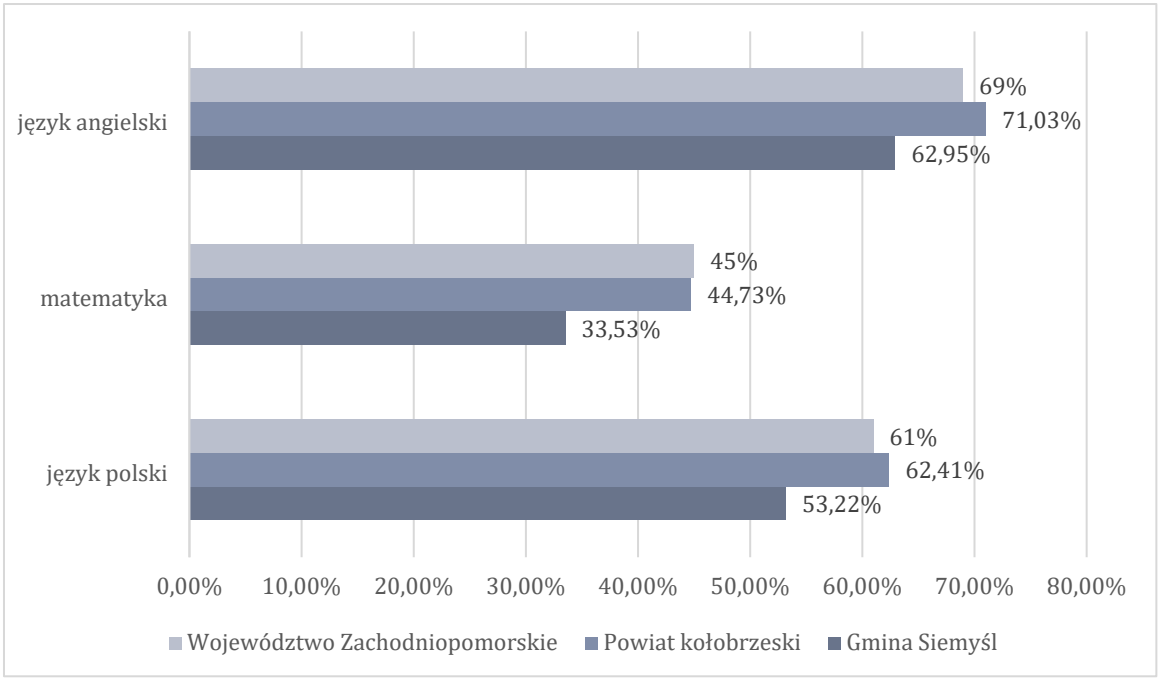
Gminną sieć szkół podstawowych obejmują dwie placówki:

- Szkoła Podstawowa im. Armii Krajowej w Charzynie (z Oddziałami Przedszkolnymi),
- Szkoła Podstawowa im. Noblistów Polskich w Siemyślu (z Oddziałami Przedszkolnym).

W zasobach infrastruktury społecznej Gminy brak jest placówek opiekuńczo – wychowawczych dla dzieci do 3 roku życia, w tym żłobka czy też klubu dziecięcego.

Na poniższym wykresie przedstawione zostały wyniki egzaminu ósmoklasisty uczniów z gminy Siemyśl, w porównaniu do wyników uczniów z powiatu kołobrzeskiego i województwa zachodniopomorskiego. Z zebranych danych wynika, że ósmoklasiści z Gminy w porównaniu do uczniów z powiatu kołobrzeskiego uzyskali gorsze wyniki ze wszystkich przedmiotów. Największa różnica w punktacji jest widoczna w przypadku matematyki i wynosi ponad 11 pp. W porównaniu do uczniów z całego województwa, uczniowie z gminy Siemyśl również prezentowali się gorzej z wszystkich przedmiotów, z których różnice wyników kształtują się na poziomie od 6 do 11 pp.

Wykres 4. Wyniki egzaminu ósmoklasisty w 2025 roku uczniów z terenu gminy Siemyśl, powiatu kołobrzeskiego i województwa zachodniopomorskiego

Źródło: https://www.oke.poznan.pl/

ZASOBY INSTYTUCJONALNE W ZAKRESIE ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH I WSPIERANIA RODZINY

Do istotnych zasobów w zakresie rozwiązywania problemów społecznych funkcjonujących na terenie gminy Siemyśl należą:

- Ośrodek Pomocy Społecznej współpracujący z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Kołobrzegu, Posterunkiem Policji w Rymaniu i Sądem Rejonowym w Kołobrzegu;
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- placówki oświatowe,
- placówka ochrony zdrowia,
- Zespół Interdyscyplinarny,
- Punkt Konsultacyjny i Punkt Wsparcia Rodzin oraz Osób Doświadczających Przemocy w Siemyślu,

- Gminny Ośrodek Kultury i Biblioteka w Siemyślu wraz z filiami w Byszewie, Charzynie i Trzyniku,
- organizacje pozarządowe,
- Powiatowy Ośrodek Wsparcia ,,FENIKS" w Trzyniku,
- Ośrodek Leczenia, Terapii i Rehabilitacji „MONAR" w Marianówku.

Wyżej wskazane podmioty prowadzą działalność na rzecz rozwiązywania problemów społecznych oraz wspierania rodziny, bądź tą działalność wspomagają. Działają również na zasadzie współpracy międzyinstytucjonalnej.

Do zasobów osobowych działających na rzecz rozwiązywania problemów społecznych oraz wspierania rodziny w Gminie można zaliczyć:

- pedagogów szkolnych i psychologów zatrudnionych w placówkach oświatowych,
- nauczycieli i wychowawców zatrudnionych w placówkach oświatowych,
- psychologa zatrudnionego przez Ośrodek Pomocy Społecznej,
- specjalistę ds. przeciwdziałania przemocy domowej,
- terapeutę uzależnień,
- pracowników Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie,
- członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- członków Zespołu Interdyscyplinarnego,
- pracowników Ośrodka Pomocy Społecznej,
- pracowników Urzędu Gminy,
- funkcjonariuszy Policji;
- sędziów, prokuratorów oraz kuratorów sądowych i społecznych;
- księży,
- pracowników CARITAS-u,
- niepijących alkoholików,
- sołtysów.

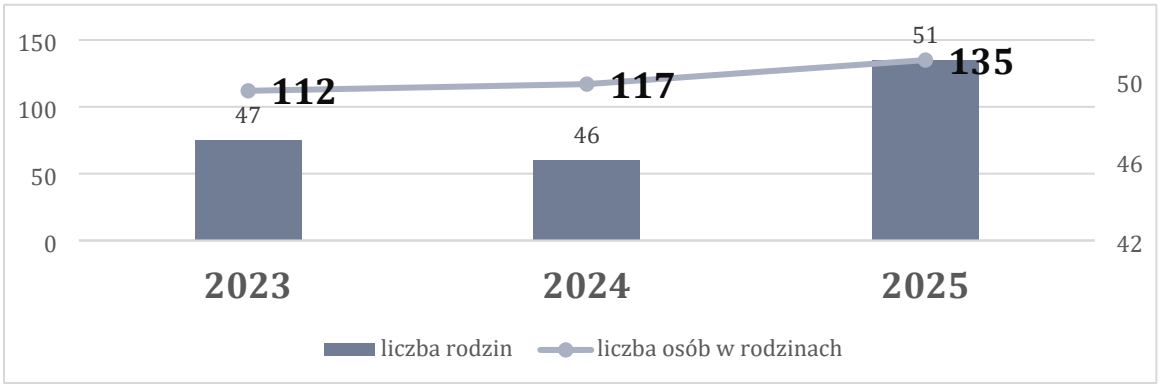
ANALIZA SYTUACJI DZIECKA I RODZINY W GMINIE SIEMYŚL

POMOC SPOŁECZNA

Zgodnie z treścią art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości.

Główną jednostką wykonującą zadania z zakresu pomocy społecznej na terenie Gminy Siemyśl jest Ośrodek Pomocy Społecznej. Na przestrzeni lat 2023 - 2025 liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej w gminie Siemyśl ulegała zmniejszeniu i zwiększeniu, co pokazuje poniższy wykres.

Wykres 5. Liczba rodzin i osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej w gminie Siemyśl w latach 2023 – 2025

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2025 rok

W 2025 roku zostało przyznanych łącznie 12 świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej rodzinom posiadającym jedno dziecko, 52 świadczenia rodzinom z dwójką dzieci (w tym 2 w formie pieniężnej, 50 w formie niepieniężnej), 262 świadczenia niepieniężne rodzinom z trójką dzieci oraz 890 świadczeń niepieniężnych rodzinom posiadającym czworo i więcej dzieci. Szczegółowe dane w zakresie liczby przyznanych świadczeń pieniężnych oraz niepieniężnych przedstawia poniższa tabela.

Tabela 7. Rodzaje świadczeń, z których korzystają poszczególne typy rodzin ze względu na liczbę dzieci

typ rodziny	liczba świadczeń niepieniężnych	liczba świadczeń pieniężnych	liczba świadczeń ogółem
jedno dziecko	0	12	5
dwoje dzieci	50	2	52
troje dzieci	262	0	262
czworo i więcej	890	0	890

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2025 rok

W 2025 roku w gminie Siemyśl najczęściej występującymi przyczynami trudnej sytuacji życiowej rodzin, a jednocześnie powodami ubiegania się o pomoc społeczną, wskazanymi przez Ośrodek Pomocy Społecznej były kolejno: długotrwała lub ciężka choroba (28 rodzin), ubóstwo (13 rodzin), niepełnosprawność (10 rodzin), bezrobocie (7 rodzin). Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego dotyczyła 4 rodzin.

Tabela 8. Powody udzielania świadczeń w latach 2023 – 2025 – liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej

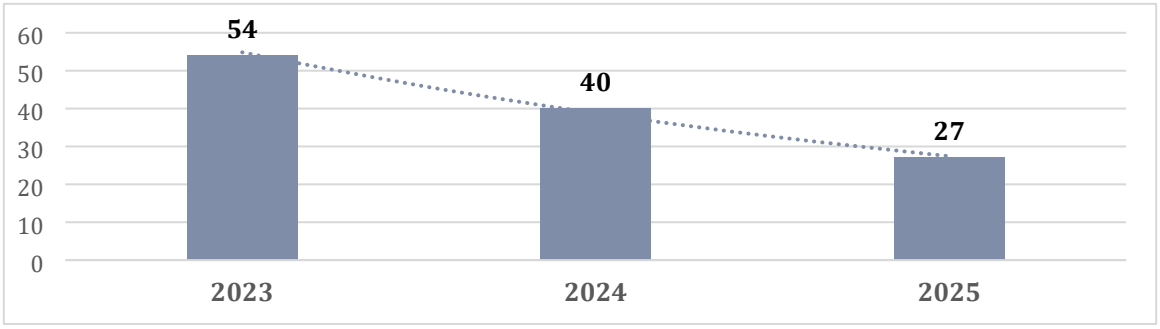
Lp.	powód udzielenia świadczeń	2023	2024	2025
1	długotrwała lub ciężka choroba	29	30	28
2	niepełnosprawność	13	10	10
3	potrzeba ochrony macierzyństwa	10	10	4
	w tym wielodzietność	9	10	4
4	bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego - ogółem	3	4	4
	w tym rodziny niepełne	3	4	4
	w tym rodziny wielodzietne	0	4	4
5	bezrobocie	5	5	7
6	alkoholizm	2	3	1
7	ubóstwo	18	19	13
8	bezdomność	-	3	2
9	narkomania	-	1	-
10	przemoc w rodzinie	-	-	-
11	trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	3	1	1

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2023, 2024 i 2025 rok

GMINA SIEMYŚL

Poniższy wykres wskazuje średniomiesięczną liczbę rodzin korzystających z zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami oraz korzystających z jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka na przestrzeni lat 2023 - 2025. Dane wskazują, że ze świadczeń tych w 2023 roku korzystało średnio 56 rodzin, w 2024 roku 40 rodzin, natomiast w 2025 r. 27 rodzin. We wskazanych latach dostrzegalna jest tendencja spadkowa, jeśli chodzi o średniomiesięczną liczbę rodzin korzystających z tego typu świadczeń a tym samym kwota wydatkowana na wypłatę zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami w latach 2023 - 2025 uległa znacznemu zmniejszeniu – ponad 45% (w 2023 r. wydatkowano kwotę 276 695,28 zł, natomiast w 2025 r. – 150 632,49 zł). Taka tendencja ma niewątpliwie związek z rosnącą rokrocznie płacą minimalną i brakiem wzrostu kryteriów dochodowych uprawniających do korzystania ze świadczeń rodzinnych.

Wykres 6. Średniomiesięczna liczba rodzin korzystających z zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami oraz korzystających z jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka na przestrzeni lat 2023-2025

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2025 rok

W latach 2023 - 2025 w OPS w Siemyślu zatrudniony był 1 asystent rodziny, który objął swoją opieką i wsparciem 1 rodzinę w 2023 r., 1 rodzinę w 2024 r. i 2 rodziny w 2025 r. Gmina Siemyśl od 2019 r. utrzymuje ciągłość zatrudnienia asystenta rodziny spełniając tym samym wymóg ustawowy.

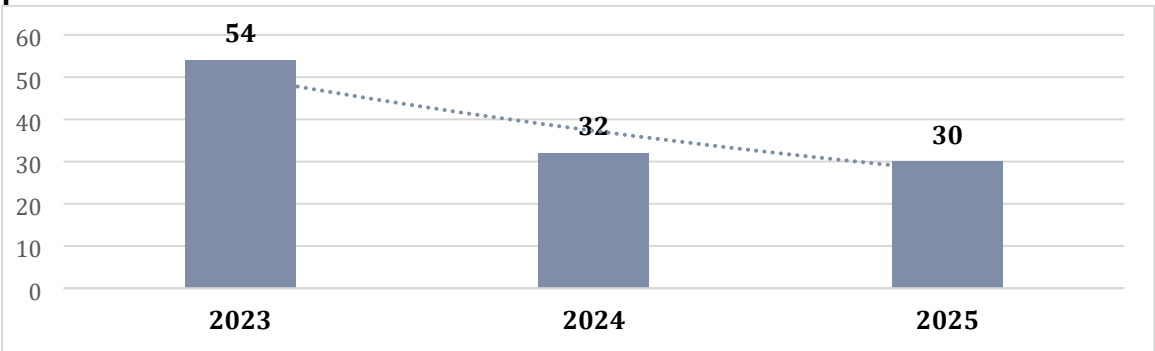
Tabela 9. Dane dotyczące asystentury rodziny w gminie Siemyśl na przestrzeni lat 2023-2025

wyszczególnienie	2023	2024	2025
liczba zatrudnionych asystentów rodziny w Gminie	1	1	1
Liczba rodzin objęta wsparciem asystenta rodziny	1	1	2

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2025 rok

W przypadku samotnego wychowywania dzieci, gdy jeden z rodziców uchyla się od płacenia alimentów na rzecz dzieci, obowiązek ten jest realizowany z funduszu alimentacyjnego. W roku 2025 z omawianych świadczeń skorzystało 30 osób uprawnionych, co oznacza spadek w stosunku do 2023 i 2024 roku. Dane w tym zakresie przedstawione zostały na poniższym wykresie.

Wykres 7. Liczba osób korzystających ze świadczenia alimentacyjnego na przestrzeni lat 2023 – 2025

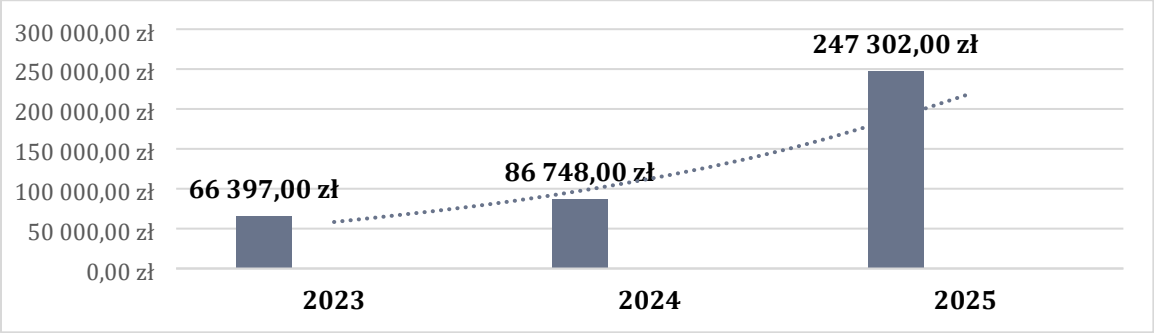
Źródło: Sprawozdanie opisowe z realizacji zadań Ośrodka Pomocy Społecznej za rok 2023, 2024 i 2025

W roku 2025 w gminie Siemyśl nie było rodzin wspierających, to znaczy takich, których zadaniem jest pomóc rodzinie w przezwyciężaniu trudnych sytuacji życiowych (zakres działania obejmuje udzielanie wskazówek dotyczących sprawowania opieki i wychowania dzieci, kształtowania i wypełniania podstawowych ról społecznych, organizacji czasu rodziny, pomocy w nauce, racjonalnego prowadzenia budżetu domowego oraz prowadzenia gospodarstwa domowego). Pomimo poszukiwań przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Siemyślu rodzin chętnych pełnić rolę rodziny wspierającej, brak jest takich rodzin, które w ramach wolontariatu chciałyby wspierać inne rodziny z problemami.

Gmina Siemyśl w 2025 roku poniosła znaczne wydatki związane z odpłatnością za pobyt dzieci w pieczy zastępczej. Można zauważyć, że środki przeznaczone na pobyt dzieci w pieczy zastępczej w stosunku do roku 2024 uległy wysokiemu wzrostowi. W 2025 roku w pieczy zastępczej przebywało łącznie 16 dzieci, w tym w pieczy instytucjonalnej 4 dzieci. Tak znaczny wzrost wydatków wynika z faktu, że piecza instytucjonalna jest dużo droższą formą pieczy zastępczej, a ponadto zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w każdym kolejnym roku przebywania dziecka w pieczy zastępczej procentowy udział

gminy w ponoszeniu kosztów utrzymania dziecka w pieczy zastępczej wzrasta – w pierwszym roku wynosi on 10%, w drugim 30%, a w trzecim i kolejnych aż 50% ponoszonych kosztów. Na koniec 2025 r. Gmina Siemyśl ponosiła 30% odpłatność za 4 dzieci umieszczonych w instytucjonalnej pieczy zastępczej oraz 50% odpłatność za 6 dzieci umieszczonych w spokrewnionych rodzinach zastępczych i 30% odpłatność za 6 dzieci umieszczonych w zawodowej rodzinie zastępczej. Powyższe wskazuje, że w roku 2026 koszty ponoszone przez gminę Siemyśl na współfinansowanie pobytu dzieci w pieczy zastępczej ponownie wzrosną, gdyż wzrost pułapu odpłatności z 30 na 50 procent będzie dotyczył 10 dzieci.

Wykres 8. Odpłatność za pobyt dziecka w pieczy zastępczej na przestrzeni lat 2023 – 2025 (w złotych)

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2023,2024 i 2025 rok

Istotnym zasobem w zakresie wspierania rodziny jest funkcjonujący w gminie Siemyśl Punkt Konsultacyjny oraz działający w jego ramach od 2019 roku Punkt Wsparcia Rodzin oraz Osób Doświadczających Przemocy zapewniający rodzinom bezpłatny dostęp do poradnictwa specjalistycznego (rodzinnego, psychologicznego, terapeutycznego) oraz filie Biblioteki Gminnej i świetlice wiejskie oferujące szereg zajęć i propozycji kreatywnego spędzania wolnego czasu, rozwijania zainteresowań oraz pomoc w nauce dzieciom i młodzieży.

Ośrodek Pomocy Społecznej w gminie Siemyśl chcąc zapewnić wsparcie środowiskowe dzieciom i młodzieży, współpracuje z działającymi na terenie Gminy placówkami oświatowymi, Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Kołobrzegu, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Kołobrzegu, Zespołem Interdyscyplinarnym, Sądem Rejonowym, Komendą Powiatową Policji w Kołobrzegu i Posterunkiem Policji w Rymaniu, Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, placówkami służby zdrowia, organizacjami pozarządowymi (np.

Stowarzyszenie Użytkowników Psychiatrycznej Opieki Zdrowotnej oraz ich Rodzin i Przyjaciół ,,Feniks") oraz innymi instytucjami działającymi w zakresie pomocy rodzinie.

PROBLEM PRZEMOCY WŚRÓD RODZIN

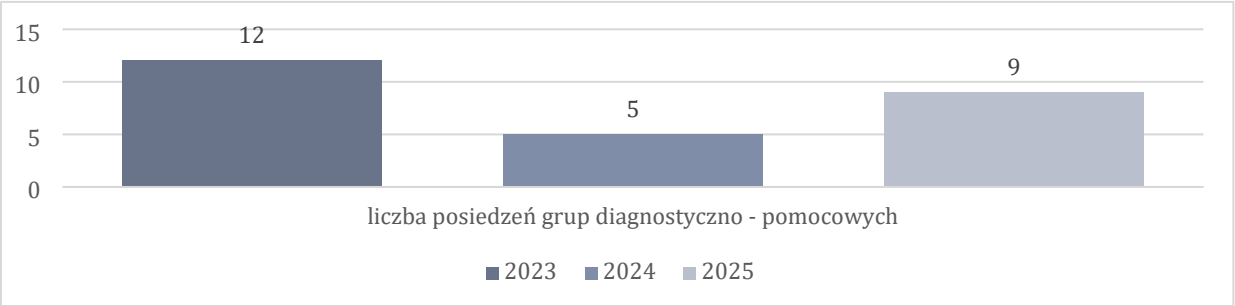
Przemoc domowa stanowi jeden z najbardziej destrukcyjnych problemów społecznych, naruszający fundamentalne prawa człowieka do bezpieczeństwa, godności i nietykalności osobistej. Według definicji zawartej w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej, „przemoc domowa to jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia, naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie i krzywdę, ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej, istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej."[6]

Z danych Zespołu Interdyscyplinarnego funkcjonującego w Gminie Siemyśl wynika, że w 2025 r. w stosunku do 9 osób istniało podejrzenie o stosowanie przemocy domowej wobec osób dorosłych. Nie było w tej grupie rodzin z dziećmi, niemniej jednak problem przemocy domowej na terenie gminy Siemyśl istnieje. W 2025 roku powołano 9 grup diagnostyczno – pomocowych, które odbyły 9 posiedzeń. Zgodnie z przepisami ustawowymi w skład Zespołu Interdyscyplinarnego i grup diagnostyczno – pomocowych wchodzą przedstawiciele jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, Policji, oświaty, ochrony zdrowia i organizacji pozarządowych. Poniższy wykres przedstawia

[6] Art. 2 ust 1pkt 1 ppkt a-e ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (DZ. U. z 2024 r. poz. 1673, zm.: Dz. U. z 2026 r. poz. 160

dane dotyczące ilości posiedzeń grup diagnostyczno – pomocowych w latach 2023 – 2025.

Wykres 9. Dane dotyczące ilości posiedzeń grup diagnostyczno – pomocowych w latach 2023 – 2025

Podejmowanie interwencji w środowisku wobec rodziny dotkniętej przemocą odbywa się w oparciu o procedurę ,,Niebieskie Karty" i nie wymaga zgody osoby dotkniętej przemocą domową. Procedura ,,Niebeskie Karty" obejmuje ogół czynności podejmowanych i realizowanych przez członków Zespołu Interdyscyplinarnego oraz grup diagnostyczno - pomocowych, w związku z uzasadnionym podejrzeniem zaistnienia przemocy domowej. Procedura ,,Niebieskie Karty" realizowana jest w oparciu o zasadę współpracy i wzajemnego przekazywania informacji o podjętych działaniach przewodniczącemu Zespołu Interdyscyplinarnego, który odpowiada za całokształt prowadzonych działań oraz pracę Zespołu.

Dane dotyczące wszczęcia, prowadzenia procedur ,,Niebieskie Karty" wszczętych w okresie poprzednim, jak również zakończenia spraw w gminie Siemyśl w latach 2023 - 2025 przedstawione zostały w poniższej tabeli. W 2023 roku kontynuowano realizację 3 procedur ,,Niebieskie Karty" wszczętych w poprzednim okresie i nie wszczęto żadnej nowej procedury. W 2024 r. kontynuowano realizację 1 procedury ,,Niebieskie Karty" wszczętej w poprzednim okresie i wszczęto 4 nowe procedury. W roku 2025 wszczęto 6 nowych procedur NK i kontynuowano 3 procedury wszczęte w poprzednich latach, a poszczególne postępowania zostały zainicjowane przez następujące podmioty:

- Ośrodek Pomocy Społecznej – 1 procedura;
- Policja – 5 procedur;

Powyższe oznacza rokroczny wzrost liczby wszczynanych procedur „Niebieskie Karty".

Tabela 10. Dane statystyczne dotyczące procedury „Niebieskie Karty" w latach 2023 - 2025

wyszczególnienie	2023	2024	2025
liczba procedur „Niebieskie Karty" kontynuowanych z poprzedniego okresu	3	1	3
liczba wszczętych procedur ,,Niebieskie Karty"	0	4	6
liczba zakończonych spraw w ramach procedury „Niebieskie Karty"	2	0	6

Źródło: Sprawozdanie z działalności Zespołu Interdyscyplinarnego w Siemyślu za 2023, 2024 i 2025 rok.

Na terenie gminy Siemyśl osoby doznające i stosujące przemoc domową mogą uzyskać pomoc i wsparcie w Punkcie Wsparcia Rodzin oraz Osób Doświadczających Przemocy działającym od 2019 roku w ramach Punktu Konsultacyjnego, gdzie świadczona jest nieodpłatna pomoc psychologa, terapeuty uzależnień oraz specjalisty ds. przeciwdziałania przemocy. Ponadto Gmina Siemyśl zapewnia swoim mieszkańcom bezpłatny dostęp do poradnictwa prawnego. Specjaliści pełnią swoje dyżury w godzinach przed jak i popołudniowych, jak również w miarę zgłaszanych potrzeb udzielają pomocy i wsparcia w ramach wizyt domowych lub po umówieniu telefonicznym w godzinach dostosowanych do potrzeb osoby zainteresowanej. Zespół Interdyscyplinarny na przestrzeni lat 2023 – 2025 kierował swoje działania do osób doświadczających przemocy. Szczegółowe dane w tym zakresie przedstawia poniższa tabela.

Tabela 11. Dane statystyczne dotyczące działań Zespołu Interdyscyplinarnego wobec osób doświadczających przemocy w latach 2023 - 2025

wyszczególnienie	2023	2024	2025
liczba osób do których skierowano działania ogółem w tym:	**2**	**6**	**8**
Poradnictwo psychologiczne	0	6	8
Poradnictwo prawne	2	0	1
Punkt konsultacyjny	2	6	8
Punkt wsparcia	1	4	8

Źródło: Sprawozdanie z działalności Zespołu Interdyscyplinarnego w Siemyślu za 2023, 2024 i 2025 rok.

Poniższy wykres przedstawia liczbę interwencji domowych przeprowadzonych przez funkcjonariuszy Komendy Powiatowej Policji w Kołobrzegu na terenie powiatu kołobrzeskiego. W 2025 roku odnotowano 1898 interwencji, co w porównaniu do roku poprzedniego oznacza wzrost o 37,24%.

Wykres 10. Liczba interwencji domowych przeprowadzonych przez Policję na terenie powiatu kołobrzeskiego w 2024 i 2025 roku

Źródło: Analiza stanu bezpieczeństwa i porządku publicznego oraz stanu zagrożenia przestępczością w powiecie kołobrzeskim za 2025 r. dane przygotowane przez Komendę Powiatową Policji w Kołobrzegu

PROBLEM PRZEMOCY DOMOWEJ WŚRÓD MIESZKAŃCÓW GMINY SIEMYŚL

- Z danych pozyskanych ze sprawozdania z działalności Zespołu Interdyscyplinarnego w gminie Siemyśl wynika, że w 2025 roku 9 osób było podejrzanych o stosowanie przemocy, to o 300% więcej niż w roku poprzednim, kiedy to o stosowanie przemocy były podejrzane 3 osoby.
- Na przestrzeni lat 2023-2025 łącznie wobec 11 dzieci istniało podejrzenie, iż miałyby doświadczyć problemu przemocy w środowisku domowym; w roku 2023 dotyczyło to 6 dzieci, w 2024 – 5 dzieci, a w roku 2025 w gminie Siemyśl nie odnotowano dzieci, wobec których istniałoby podejrzenie, że mogłyby zostać dotknięte przemocą;
- Na przełomie lat 2023 - 2025 nie odnotowano wystąpień do prokuratora z wnioskiem o zastosowanie właściwych środków zapobiegawczych wobec osób stosujących przemoc;
- W latach 2023 – 2025 sukcesywnie wzrastała liczba osób, do których kierowano działania Zespołu Interdyscyplinarnego w zakresie wydawania skierowań do korzystania z bezpłatnej pomocy specjalistów dostępnych w Punkcie Konsultacyjnym;
- Najczęstszym powodem zakończenia procedury „Niebieskie Karty" jest brak zasadności jej prowadzenia z uwagi np. na konflikt w rodzinie oraz ustanie przemocy.

PROBLEM ALKOHOLOWY WŚRÓD RODZIN

Dane dotyczące działań Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w gminie Siemyśl podejmowanych wobec osób uzależnionych w latach 2023 - 2025 przedstawia poniższa tabela. Jak wynika z danych źródłowych, w roku 2025 w porównaniu do roku 2024 liczba osób uzależnionych, z którymi przeprowadzono rozmowy utrzymała się na jednakowym poziomie. Liczba członków rodzin osób uzależnionych, z którymi przeprowadzono rozmowy w roku 2025 w stosunku do roku poprzedniego spadła o 50%. Liczba osób, w stosunku do których podjęto czynności zmierzające do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w placówce leczenia uzależnień w roku przedmiotowym utrzymała się na jednakowym poziomie w stosunku do roku 2024. W ciągu ostatnich trzech lat nie występowano do sądu z wnioskiem o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego. Jak wynika z informacji członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wynika to z faktu, że najczęściej osobami uzależnionymi od alkoholu są osoby dorosłe, nieposiadające małoletnich dzieci, bądź posiadające dzieci, które są już dorosłe, wobec czego ich uzależnienie nie wpływa destrukcyjnie na otoczenie, a osoby te same wybierają taki los i najczęściej nie chcą skorzystać z oferowanej pomocy i nie są zainteresowane współpracą. Ponadto na terenie powiatu kołobrzeskiego występuje duży deficyt biegłych sądowych psychiatrów, którzy mogliby sporządzić odpowiednią dokumentację.

Tabela 12. Działania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w gminie Siemyśl wobec osób uzależnionych w latach 2023-2025

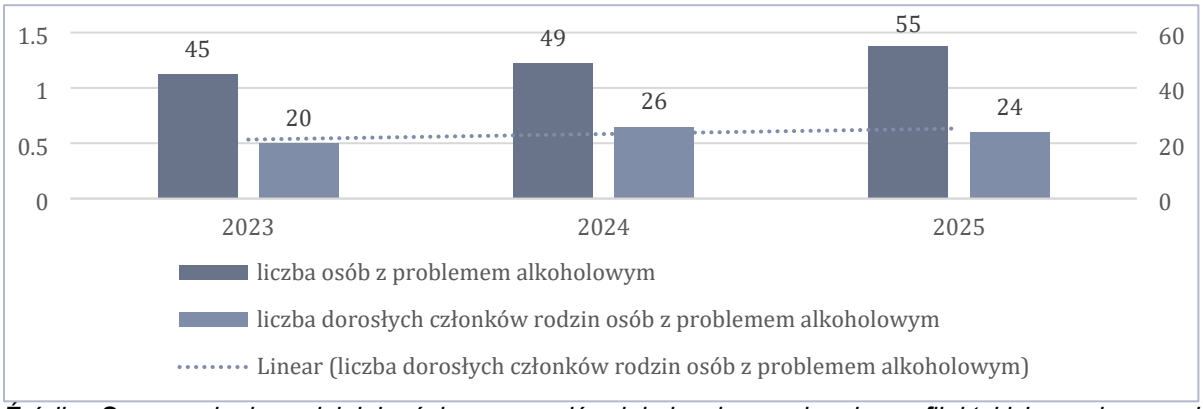
wyszczególnienie	2023	2024	2025
liczba osób uzależnionych, z którymi przeprowadzono rozmowy	10	7	7
liczba członków rodzin osób uzależnionych, z którymi przeprowadzono rozmowy	5	34	13
liczba osób, w stosunku do których podjęto czynności zmierzające do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w placówce leczenia uzależnienia	4	4	6
liczba osób, wobec których wystąpiono do sądu z wnioskiem o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego	2	0	6

GMINA SIEMYŚL

Źródło: Sprawozdanie z działalności samorządów lokalnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień KCPU - G1 za rok 2023,2024 i 2025

Na terenie gminy Siemyśl funkcjonuje jeden Punkt Konsultacyjny dla osób z problemem alkoholowym i ich rodzin finansowany ze środków gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych. Jak wynika z przedstawionych na poniższym wykresie danych, do Punktu zgłasza się stosunkowo duża liczba mieszkańców. W 2025 roku udzielono 204 porady 55 osobom z problemem alkoholowym oraz 65 porad 24 dorosłym członkom ich rodzin. W roku poprzednim udzielono 155 porad 49 osobom z problemem alkoholowym i 64 porady 26 członkom rodzin, z kolei w 2023 roku udzielono 173 porady 45 osobom z problemem alkoholowym oraz 75 porad 20 dorosłym członkom rodzin osób z problemem alkoholowym.

Wykres 11. Liczba osób, którym udzielono porad w Punkcie Konsultacyjnym dla osób z problemem alkoholowym i ich rodzin w latach 2023-2025

Źródło: Sprawozdanie z działalności samorządów lokalnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień KCPU - G1 za rok 2023,2024 i 2025

GKRPA w gminie Siemyśl we współpracy z innymi podmiotami zajmuje się również profilaktyką zachowań ryzykownych. W latach 2023-2025 Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych nie realizowała żadnych programów profilaktycznych objętych systemem rekomendacji przez Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom, Ośrodek Rozwoju Edukacji i Instytut Psychiatrii i Neurologii z uwagi na brak środków finansowych.

W 2025 roku na terenie Gminy w ramach środków przeznaczonych na realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii zostały podjęte następujące działania profilaktyczne:

GMINA SIEMYŚL

- utrzymanie Punktu Konsultacyjnego,
- finansowanie wynagrodzenia terapeuty uzależnień prowadzącego poradnictwo terapeutyczne - udzielanie wsparcia i pomocy osobom uzależnionym od alkoholu i współuzależnionym,
- finansowanie wynagrodzenia psychologa, prowadzącego poradnictwo psychologiczne;
- współfinansowanie wynagrodzenia specjalisty ds. przeciwdziałania przemocy prowadzącego konsultacje indywidualne w ramach Punktu Wsparcia Rodzin oraz Osób Doświadczających Przemocy,
- współfinansowanie działalności SPZOZ Wojewódzkiego Ośrodka Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia w Stanominie, w celu zwiększenia dostępności do leczenia i terapii w placówkach stacjonarnych i ambulatoryjnych,
- finansowanie szkoleń specjalistycznych dla członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Zespołu Interdyscyplinarnego,
- sfinansowanie projektów „Studio wokalne GOKiB", polegających na organizacji cyklicznych spotkań dzieci i młodzieży z profesjonalnym instruktorem śpiewu. Dofinansowanie zostało przeznaczone na pokrycie kosztów wynagrodzenia instruktora. Zwieńczeniem starań instruktora były występy grup wokalnych GOKiB podczas różnych imprez gminnych,
- sfinansowanie projektu „Graj z Herbatą", polegającego na organizacji warsztatów gry na gitarze dla dzieci, młodzieży i dorosłych jako alternatywnych form spędzania czasu wolnego,
- dofinansowanie szkolenia profilaktycznego dla rodziców i kadry pedagogicznej ze Szkoły Podstawowej w Charzynie – „Dzieci i młodzież w sieci zagrożeń realnych i wirtualnych. Uzależnienia, fonoholizm, cyberprzemoc."
- rozwijanie działalności Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (obsługa administracyjno-biurowa i wynagrodzenia dla członków Komisji).

Pomoc w zakresie terapii uzależnień mieszkańcy gminy Siemyśl uzyskają w okolicznych przychodniach oraz w Ośrodku Leczenia, Terapii i Rehabilitacji Uzależnień „MONAR" w Marianówku.

A N A L I Z A S W O T

Jedną z najbardziej powszechnie stosowanych metod i technik służących budowaniu strategii jest analiza SWOT. Analiza SWOT polega na zbadaniu silnych i słabych podmiotów działających w sferze polityki społecznej, a następnie ich konfrontacji z szansami i zagrożeniami tkwiącymi w jej bliższym i dalszym otoczeniu. Pozwala oszacować możliwości i potencjał, jakim dysponuje dany podmiot. Grupy czynników w metodzie SWOT są definiowane w następujący sposób:

MOCNE STRONY

(wewnętrzne czynniki **pozytywne**)

to przede wszystkim to, co wyróżnia na tle innych. Są to te dziedziny działalności, które tworzą potencjał i pozytywny wizerunek instytucji

SŁABE STRONY

(wewnętrzne czynniki **negatywne**)

to te aspekty funkcjonowania, które ograniczają sprawność i mogą blokować rozwój instytucji.

SZANSE

(zewnętrzne czynniki **pozytywne**)

te wszystkie wydarzenia i procesy w otoczeniu, które tworzą sprzyjające dla instytucji sytuacje. Są to takie kierunki działalności, które mogą przynieść w przyszłości pozytywne, rozwojowe społecznie efekty.

ZAGROŻENIA

(zewnętrzne czynniki **negatywne**)

to zbiór możliwych sytuacji i procesów, które mogą tworzyć niekorzystne dla insytucji warunki rozwoju w jego otoczeniu. Zagrożenia są postrzegane jako bariery, utrudnienia i możliwe niebezpieczeństwa dla zakładnych procesów.

GMINA SIEMYŚL

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
– Atrakcyjne położenie geograficzne. – Funkcjonowanie Ośrodka Pomocy Społecznej, – Funkcjonowanie Gminnego Ośrodka Kultury i Biblioteki wraz z filiami. – Znajomość środowiska przez instytucje pomocowe. – Rozwijająca się infrastruktura sportowo-rekreacyjna. – Różnorodność terenów przeznaczonych do rekreacji i wypoczynku. – Rozwinięta oferta edukacyjna, w tym szkoły podstawowe oraz oddziały przedszkolne, dostęp do pedagogów i psychologów szkolnych. – Dostępność specjalistów na terenie gminy Siemyśl – psycholog, terapeuta uzależnień, specjalista ds. przeciwdziałania przemocy. – Funkcjonujące na terenie Gminy Kluby sportowe, Koła Gospodyń Wiejskich, Rady Sołeckie, Rady Rodziców, Caritas oraz organizacje pozarządowe takie jak Stowarzyszenia. – Funkcjonujące na terenie Gminy: Zespół Interdyscyplinarny, asystent rodziny, Punkt Wsparcia Rodzin oraz Osób Doświadczających Przemocy, Gminna Komisja Rozwiązywania	– Wzrost udziału osób starszych w ogólnej liczbie ludności. – Znaczny udział długotrwale bezrobotnych mieszkańców gminy Siemyśl, w ogólnej liczbie osób zarejestrowanych w PUP. – Brak realizacji rekomendowanych programów profilaktycznych na terenie Gminy. – Niewielka liczba mieszkańców doznających przemocy korzystająca z poradnictwa w Punkcie Wsparcia Rodzin oraz Osób Doświadczających Przemocy pomimo dostępności oferty specjalistów. – Potrzeba ochrony macierzyństwa (w tym wielodzietność) jako jeden z głównych powodów korzystania z pomocy społecznej przez mieszkanki gminy Siemyśl. – Brak placówek zapewniających opiekę i wychowanie dzieciom w wieku do 3 roku życia. – Brak osób chętnych do pełnienia roli rodziny wspierającej.

Problemów Alkoholowych, świetlice wiejskie, Klub Seniora. – Stosunkowo niska stopa bezrobocia na terenie Gminy. – Działalność placówki wsparcia dziennego ,,Kolibry", prowadzonej w formie podwórkowej, realizowanej przez wychowawców. – Otwartość samorządu gminnego na współpracę ze środowiskiem lokalnym, w tym z Sołtysami i Radami Sołeckimi;	
SZANSE	**ZAGROŻENIA**
– Pozyskanie środków unijnych na rozwój Gminy. – Aktywizacja społeczna i zawodowa mieszkańców. – Poszerzenie oferty zajęć pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży. – Rozwój turystyki poprzez wykorzystanie walorów przyrodniczych. – Szkolenia i podnoszenie kompetencji kadry działającej w obszarze rozwiązywania problemów społecznych. – Współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy w ramach wspierania zatrudnienia. – Dostępność do pomocy w przypadku	– Starzejące się społeczeństwo powodujące wzrost zapotrzebowania na udzielanie wsparcia osobom starszym i sprawowanie opieki w miejscu zamieszkania. – Emigracja zarobkowa młodych i wykształconych osób. – Dziedziczenie marginalizacji i wykluczenia społecznego. – Zagrożenie wykluczeniem społecznym osób długotrwale bezrobotnych. – Narastanie zjawiska wyuczonej bezradności. – Podejmowanie zachowań ryzykownych przez dzieci i młodzież. – Zagrożenie problemem uzależnień wśród dzieci i młodzieży.

doświadczenia przez mieszkańców problemów przemocy lub uzależnień. – Dostęp mieszkańców do informacji na temat możliwych form pomocy w przypadku problemów uzależnień i przemocy. – Adekwatne do potrzeb rodzin poradnictwo specjalistyczne. – Realizacja działań profilaktycznych i szkoleń dla dzieci, młodzieży i rodziców w placówkach oświatowych.	– słabnięcie więzi rodzinnych i umiejętności komunikacyjnych. – Zwiększająca się liczba osób, w stosunku do których występuje konieczność podjęcia działań – Niewystarczający budżet Gminy przeznaczony na działalność profilaktyczną. – Coraz częściej występujące formy przemocy wśród dzieci i młodzieży – cyberprzemoc.

CELE, ZADANIA I REALIZATORZY PROGRAMU

Celem głównym Programu jest:

rozwijanie systemu wsparcia opartego na spójnych i zintegrowanych działaniach sprzyjających prawidłowemu funkcjonowaniu rodziny, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb rodzin przejawiających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

Celami szczegółowymi Programu są:

– zapewnienie rodzinom poczucia bezpieczeństwa socjalnego oraz dostępu do poradnictwa psychologiczno-pedagogicznego, terapeutycznego i specjalistycznego,
– budowanie sieci wsparcia dla rodzin przeżywających trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych poprzez realizację wspólnych działań ze społecznością lokalną, instytucjami publicznymi i partnerami lokalnymi,
– współpraca z placówkami oświatowymi w zakresie diagnozowania rodzin z dziećmi z problemami wychowawczymi oraz rodzin w kryzysach,
– podnoszenie jakości i efektywności usług na rzecz wspierania rodziny,

- zapewnienie dzieciom pobytu w pieczy zastępczej, objęcie opieką dziecka poza rodziną biologiczną.
- Wspieranie rodzin biologicznych w podejmowaniu działań zmierzających do powrotu dzieci z pieczy zastępczej;

Cel operacyjny nr 1 Zapewnienie rodzinom poczucia bezpieczeństwa socjalnego oraz dostępu do poradnictwa psychologiczno-pedagogicznego.			
Lp.	**Działania**	**Realizatorzy**	**Wskaźniki**
1.1	Udzielanie rodzinom będącym w trudnej sytuacji życiowej pomocy finansowej i rzeczowej.	Ośrodek Pomocy Społecznej	Liczba rodzin: - objętych pomocą społeczną, - korzystających ze świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego.
1.2	Zapewnienie dzieciom i młodzieży pomocy w postaci posiłków, w tym w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu”.	Ośrodek Pomocy Społecznej	Liczba dzieci i młodzieży korzystających z programu.
1.3	Udzielanie dzieciom i młodzieży pomocy finansowej w formie stypendiów o charakterze socjalnym, naukowym oraz pomocy rzeczowej.	Ośrodek Pomocy Społecznej, placówki oświatowe.	Liczba uczniów korzystających z pomocy materialnej o charakterze socjalnym.
1.4	Zapewnienie poradnictwa specjalistycznego: psychologicznego, prawnego, pedagogicznego w zakresie uzależnień, terapii indywidualnej, terapii grupowej, terapii rodzinnej dla rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze.	Punkt Konsultacyjny, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, placówki oświatowe, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, Punkt Wsparcia Rodzin oraz Osób Doświadczających Przemocy.	- Liczba osób korzystających z poradnictwa, - liczba udzielonych porad, - liczba podmiotów udzielających wsparcia.
1.5	Poradnictwo i praca socjalna świadczona przez pracowników OPS.	Ośrodek Pomocy Społecznej	Liczba rodzin objętych pracą socjalną.

1.6	Umożliwienie uczestnictwa dzieciom i młodzieży z rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji finansowej, w zorganizowanych formach spędzania wolnego czasu oraz zajęciach rozwijających umiejętności i zainteresowania.	Ośrodek Pomocy Społecznej, placówki oświatowe, świetlice wiejskie, Gminny Ośrodek Kultury i Biblioteka wraz z Filiami, Kuratorium Oświaty, placówka wsparcia dziennego prowadzona w formie podwórkowej, kluby sportowe, organizacje pozarządowe, sołectwa.	- Liczba osób korzystających z wypoczynku zimowego i letniego, - liczba osób uczestniczących w różnych zorganizowanych formach spędzania czasu wolnego, - liczba osób uczestniczących w zajęciach rozwijających umiejętności i zainteresowania.
Cel operacyjny nr 2 **Budowanie sieci wsparcia dla rodzin przeżywających trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych poprzez realizację wspólnych działań ze społecznością lokalną, instytucjami publicznymi i partnerami lokalnymi.**			
Lp.	**Działania**	**Realizatorzy**	**Wskaźniki**
2.1	Zapewnienie rodzinom wsparcia asystenta rodziny.	Ośrodek Pomocy Społecznej	Liczba rodzin objętych pomocą asystenta rodziny.
2.2	Podejmowanie współpracy z instytucjami, organizacjami i partnerami lokalnymi zajmującymi się udzielaniem wsparcia i pomocy rodzinie.	Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminny Ośrodek Kultury i Biblioteka wraz z Filiami, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespół Interdyscyplinarny, placówki oświatowe, placówki ochrony zdrowia, organizacje pozarządowe, Policja, Sąd.	Liczba podpisanych z podmiotami zewnętrznymi umów/partnerstw z zakresu realizowania zadań w obszarze pomocy społecznej na rzecz dziecka i rodziny.
2.3	Promowanie i wspieranie działań na rzecz wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży.	Placówki oświatowe, Ośrodek Pomocy Społecznej, świetlice wiejskie, Urząd Gminy, poradnia psychologiczno-	Liczba zrealizowanych działań, liczba dzieci i młodzieży objętych wsparciem.

		pedagogiczna, placówka wsparcia dziennego.	
2.4	Organizacja wypoczynku letniego i zimowego z programem profilaktycznym (alkohol, substancje psychoaktywne, przemoc) dla dzieci i młodzieży.	Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, poradnia psychologiczno-pedagogiczna, placówki oświatowe, Kuratorium Oświaty.	Liczba dzieci korzystających z wypoczynku z programem profilaktycznym.
2.5	Realizacja rządowego programu dla rodzin wielodzietnych „Karta Dużej Rodziny”.	Ośrodek Pomocy Społecznej	liczba złożonych wniosków, liczba wydanych Kart.
2.6	Współorganizowanie wydarzeń/imprez integrujących rodziny oraz promujących zdrowy tryb życia.	Placówki oświatowe, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespół Interdyscyplinarny, Ośrodek Pomocy Społecznej, świetlice wiejskie, Urząd Gminy, Gminny Ośrodek Kultury i Biblioteka wraz z filiami, Rady Rodziców, organizacje pozarządowe, sołectwa.	Liczba zorganizowanych wydarzeń, liczba uczestników wydarzeń/imprez.
2.7	Współorganizowanie dla rodzin warsztatów w zakresie wzmacniania kompetencji wychowawczych oraz właściwego wypełniania ról rodzicielskich.	Placówki oświatowe, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Ośrodek Pomocy Społecznej, organizacje pozarządowe, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna.	Liczba uczestników warsztatów, liczba zorganizowanych warsztatów.
2.8	Realizacja w szkołach programów	Placówki oświatowe, Gminna Komisja	Liczba zrealizowanych programów, liczba

	profilaktycznych rekomendowanych przez KCPU, ORE, IPiN związanych z tematyką uzależnień od substancji oraz zjawiskiem przemocy.	Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Ośrodek Pomocy Społecznej, Zespół Interdyscyplinarny, Policja.	uczestników rekomendowanych programów profilaktycznych.
2.9	Realizacja warsztatów/programów rozwijających umiejętności psychospołeczne dzieci i młodzieży.	Placówki oświatowe, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Ośrodek Pomocy Społecznej, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, świetlice wiejskie, organizacje pozarządowe.	Liczba przeprowadzonych warsztatów/programów, liczba uczestników.

Cel operacyjny nr 3
Podnoszenie jakości i efektywności usług na rzecz wspierania rodziny, w tym współpraca z placówkami oświatowymi w zakresie diagnozowania rodzin z dziećmi z problemami wychowawczymi oraz rodzin w kryzysach.

Lp.	Działania	Realizatorzy	Wskaźniki
3.1	Organizowanie szkoleń/warsztatów rozwijających kompetencje zawodowe pracowników instytucji zajmujących się wspieraniem rodziny.	Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, placówki oświatowe.	Liczba zorganizowanych szkoleń/warsztatów, liczba osób biorących udział w szkoleniach/warsztatach.
3.2	Organizowanie superwizji i wsparcia dla asystentów rodziny i pracowników socjalnych.	Ośrodek Pomocy Społecznej	Liczba zorganizowanych superwizji, liczba osób biorących udział w superwizjach.
3.3	Monitorowanie sytuacji dzieci w rodzinach dysfunkcyjnych.	Ośrodek Pomocy Społecznej, asystent rodziny, placówki oświatowe	Liczba podjętych działań monitorujących sytuację dzieci.

3.4	Udzielanie informacji o instytucjach świadczących pomoc na rzecz rodziny, informowanie o możliwościach i perspektywach poprawy swojej sytuacji.	Placówki oświatowe, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Ośrodek Pomocy Społecznej, Urząd Gminy, Zespół Interdyscyplinarny, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie.	Liczba rozpowszechnionych informacji.
3.5	Rozwijanie współpracy z organizacjami pozarządowymi i kościelnymi oraz instytucjami zajmującymi się pomocą dziecku i rodzinie.	Placówki oświatowe, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Ośrodek Pomocy Społecznej, Urząd Gminy, Gminny Ośrodek Kultury i Biblioteka wraz z Filiami, placówka wsparcia dziennego, Zespół Interdyscyplinarny, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, organizacje pozarządowe, Komenda Powiatowa Policji, placówki służby zdrowia, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, świetlice wiejskie.	Liczba instytucji i organizacji współpracujących ze sobą na rzecz dziecka i rodziny, liczba podjętych we współpracy działań.

Cel operacyjny nr 4
Zapewnienie pobytu w pieczy zastępczej, objęcie opieką dziecka poza rodziną biologiczną.

Lp.	Działania	Realizatorzy	Wskaźniki
4.1	Monitorowanie i ocena sytuacji opiekuńczo-wychowawczej dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej.	Ośrodek Pomocy Społecznej, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, asystent rodziny.	Liczba dokonanych okresowych ocen sytuacji dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej.
4.2	Podejmowanie współpracy z podmiotami działającymi na rzecz powrotu dziecka z pieczy zastępczej do rodziny biologicznej.	Ośrodek Pomocy Społecznej, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, asystent rodziny.	Liczba dzieci powracających do rodzin biologicznych, liczba spotkań zespołów ds. oceny sytuacji dziecka.
4.3	Organizowanie wsparcia merytorycznego	Ośrodek Pomocy Społecznej, Powiatowe	Liczba świadczeń, wysokość poniesionych

	i współfinansowanie pobytu dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej.	Centrum Pomocy Rodzinie.	nakładów finansowych,
4.4	Współfinansowanie pobytu dzieci umieszczonych w instytucjonalnej pieczy zastępczej.	Ośrodek Pomocy Społecznej, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie.	Wysokość poniesionych nakładów finansowych, liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej.
4.5	Prowadzenie pracy z rodzinami biologicznymi w sytuacji umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej.	Ośrodek Pomocy Społecznej, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, asystent rodziny.	Liczba opracowanych planów pracy z rodzicem/ami biologicznym/i przez pracownika socjalnego i/lub asystenta rodziny.

ADRESACI PROGRAMU

Adresatami Programu Wspierania Rodziny na terenie Gminy Siemyśl są mieszkańcy gminy Siemyśl - głównie rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, ale również rodziny z dziećmi. Program kierowany jest także do przedstawicieli instytucji i służb pracujących na rzecz dzieci i młodzieży.

HARMONOGRAM REALIZACJI PROGRAMU WSPIERANIA RODZINY NA LATA 2027-2029

Na podstawie celów Programu określonych w poprzednim rozdziale, w poniższej tabeli znajdują się wytyczone ramy czasowe realizacji zadań, które mają pomóc osiągnąć wyznaczone cele.

rok / Zadanie	2027	2028	2029
Udzielanie rodzinom będącym w trudnej sytuacji życiowej pomocy finansowej i rzeczowej.	X	X	X
Zapewnienie dzieciom i młodzieży pomocy w postaci posiłków, w tym w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu”.	X	X	X
Udzielanie dzieciom i młodzieży stypendium o charakterze socjalnym, naukowym oraz pomocy rzeczowej.	X	X	X

Zapewnienie poradnictwa rodzinnego: psychologicznego, prawnego, pedagogicznego w zakresie uzależnień, terapii indywidualnej, terapii grupowej, terapii rodzinnej dla rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze.	X	X	X
Poradnictwo i praca socjalna świadczona przez pracowników OPS.	X	X	X
Umożliwienie uczestnictwa dzieciom i młodzieży z rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji finansowej, w zorganizowanych formach spędzania czasu wolnego.	X	X	X
Zapewnienie rodzinom wsparcia asystenta rodziny.	X	X	X
Podejmowanie współpracy z instytucjami, organizacjami i partnerami lokalnymi zajmującymi się udzielaniem wsparcia i pomocy rodzinie.	X	X	X
Promowanie i wspieranie działań na rzecz wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży.	X	X	X
Organizacja wypoczynku letniego i zimowego z programem profilaktycznym (alkohol, substancje psychoaktywne, przemoc) dla dzieci i młodzieży.	X	X	X
Realizacja rządowego programu dla rodzin wielodzietnych „Karta Dużej Rodziny”.	X	X	X
Współorganizowanie wydarzeń/imprez integrujących rodziny oraz promujących zdrowy tryb życia.	X	X	X
Współorganizowanie dla rodzin warsztatów w zakresie wzmacniania kompetencji wychowawczych oraz właściwego wypełniania ról rodzicielskich.	X	X	X
Realizacja w szkołach programów profilaktycznych rekomendowanych przez KCPU, ORE, IPiN związanych z tematyką uzależnień od substancji oraz zjawiskiem przemocy.	X	X	X
Realizacja warsztatów/programów rozwijających umiejętności psychospołeczne dzieci i młodzieży.		X	
Organizowanie szkoleń/warsztatów rozwijających kompetencje zawodowe pracowników instytucji zajmujących się wspieraniem rodziny.	X	X	X
Organizowanie superwizji i wsparcia dla asystentów rodziny i pracowników socjalnych.		X	
Monitorowanie sytuacji dzieci w rodzinach dysfunkcyjnych i rodzin w kryzysie.	X	X	X
Udzielanie informacji o instytucjach świadczących pomoc na rzecz rodziny, informowanie o możliwościach i perspektywach poprawy swojej sytuacji.	X	X	X
Rozwijanie współpracy z organizacjami pozarządowymi i kościelnymi oraz instytucjami zajmującymi się pomocą dziecku i rodzinie.	X	X	X
Monitorowanie i ocena sytuacji opiekuńczo-wychowawczej dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej.	X	X	X
Podejmowanie współpracy z podmiotami działającymi na rzecz powrotu dziecka z pieczy zastępczej do rodziny biologicznej.	X	X	X
Organizowanie wsparcia merytorycznego i współfinansowanie pobytu dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej.	X	X	X

GMINA SIEMYŚL

Współfinansowanie pobytu dzieci umieszczonych w instytucjonalnej pieczy zastępczej.	X	X	X
Prowadzenie pracy z rodzinami biologicznymi w sytuacji umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej.	X	X	X

ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Zadania wynikające z Programu Wspierania Rodziny na terenie Gminy Siemyśl na lata 2027-2029 finansowane będą z następujących źródeł:

– środki własne Gminy Siemyśl,
– środki finansowe z funduszy zewnętrznych, w tym rządowych, pozarządowych, programów celowych i funduszy unijnych.

MONITORING I EWALUACJA PROGRAMU

Zadaniem ewaluacji jest oszacowanie stopnia osiągnięcia zakładanych celów i rezultatów. Wyniki ewaluacji okresowej służą również ewentualnym modyfikacjom dokumentów programowych, a dostarczone za jej sprawą informacje powinny być wykorzystane przy przygotowaniu programu w następnym okresie programowania.

Cele badawcze ewaluacji Programu Wspierania Rodziny powinny opierać się na:

1. ocenie procesu realizacji działań i osiągniętych efektów Programu,
2. ocenie wdrażania i zarządzania Programem, w tym współpracy interdyscyplinarnej,
3. opracowaniu rekomendacji do stworzenia kontynuacji Programu.

W ramach ewaluacji należy przyjąć zasadę połączenia różnych technik badawczych poprzez zróżnicowane metody pomiaru, tj.:

– analizę dokumentów,
– badanie ankietowe adresatów Programu,
– badanie poprzez zogniskowany wywiad grupowy realizatorów Programu.

Przyjęte kryteria ewaluacji Programu to:

a) Kryterium skuteczności (plan a wykonanie) – rozumiane jako stopień realizacji zaplanowanych celów i efektów Programu. Ocena pod kątem

kryterium skuteczności skupi się głównie na ocenie wdrożenia działań w stosunku do założonego planu i osiągnięcia wskaźników rezultatów.

b) Kryterium efektywności – ocena sprawności wdrażania i prawidłowości zarządzania Programem, w tym pod kątem zgodności z harmonogramem, ewentualnych trudności w jego realizacji, przepływu informacji między realizatorami.
c) Kryterium użyteczności – ocena dopasowania założeń Programu do potrzeb jego odbiorców i realizatorów.
d) Kryterium trafności – rozumiane jako stopień, w jakim zaplanowane cele odpowiadają zidentyfikowanym problemom.

Monitoring realizacji Programu Wspierania Rodziny na terenie Gminy Siemyśl na lata 2027-2029 będzie opierał się przede wszystkim na gromadzeniu i analizowaniu danych będących w posiadaniu Ośrodka Pomocy Społecznej jako koordynatora Programu i jednocześnie instytucji wiodącej przy jego realizacji. Dodatkowo pozyskiwane będą informacje od innych instytucji i podmiotów uczestniczących w realizacji zadań wskazanych w Programie. Działania wyznaczone do realizacji będą obszarami podlegającymi monitorowaniu. Rezultatem monitoringu będą sprawozdania roczne, o których mowa w art. 179 Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 176 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2026 r. poz. 980) do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacja trzyletnich gminnych programów wspierania rodziny.

Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Siemyśl na lata 2027–2029 stanowi dokument wyznaczający kierunki działań samorządu gminnego w zakresie wspierania rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, a także podejmowania działań profilaktycznych służących prawidłowemu funkcjonowaniu rodzin i zapewnieniu dzieciom właściwych warunków rozwoju. Program określa cele i kierunki działań zmierzających do wzmacniania potencjału rodzin, poprawy jakości ich funkcjonowania oraz zwiększenia dostępności pomocy i wsparcia dla rodzin potrzebujących. Zakłada również rozwijanie współpracy pomiędzy instytucjami i podmiotami działającymi na rzecz dziecka i rodziny, w szczególności Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Siemyślu, placówkami oświatowymi, instytucją kultury, Policją, sądem oraz innymi instytucjami i organizacjami zaangażowanymi w realizację zadań na rzecz rodziny.

Istotnym elementem Programu jest podejmowanie działań służących zapobieganiu sytuacjom kryzysowym w rodzinach, zapewnieniu wsparcia asystenta rodziny i specjalistycznego poradnictwa, a także wzmacnianiu samodzielności rodzin w przezwyciężaniu trudności. Ważnym celem pozostaje również ograniczanie ryzyka umieszczania dzieci poza rodziną biologiczną oraz wspieranie rodzin w odzyskiwaniu zdolności do prawidłowego sprawowania funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Przyjęcie Programu umożliwi skoordynowanie działań podejmowanych na terenie Gminy Siemyśl, określenie priorytetów w zakresie wspierania rodziny oraz planowanie przedsięwzięć adekwatnych do rozpoznanych potrzeb mieszkańców. Realizacja zaplanowanych działań będzie uzależniona od aktualnych potrzeb, możliwości organizacyjnych oraz środków finansowych pozostających w dyspozycji gminy.

W związku z powyższym podjęcie uchwały w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Siemyśl na lata 2027–2029 jest uzasadnione i niezbędne dla realizacji ustawowych zadań własnych gminy w zakresie wspierania rodziny.

Wójt

Marek Dołkowski